

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ВИКОНАВЧОГО ПРОВАДЖЕННЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА НІМЕЧЧИНИ

Тодосієнко Вікторія Валеріївна, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: викладач кафедри цивільно-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ *Нечипоренко О.І.*

В умовах сучасності, виконання судових рішень і актів інших юрисдикційних органів є важливою частиною юридичної практики, яка є відображенням ефективності механізму правового регулювання, і завершенням стадією захисту порушених прав, свобод і законних інтересів особи. Так, згідно ст. 1 Закону України «Про виконавче провадження», виконавче провадження як завершальна стадія судового провадження та примусове виконання рішень інших органів (посадових осіб) є сукупністю дій органів і посадових осіб, визначених у цьому Законі, що спрямовані на примусове виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), які провадяться на підставах, в межах повноважень та у спосіб, визначених цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону та інших законів, а також рішеннями, що відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню[1].

Правовому регулюванню виконавчого провадження у Німеччині присвячена Книга 8 «Виконавче провадження» Цивільного процесуального кодексу Німеччини від 30.01.1887р.[2]. Правове регулювання виконавчого провадження в Україні здійснюється на підставі Розділу VI Цивільного процесуального кодексу України [3] та Закону України «Про виконавче провадження» від 21.04.1999р.

Особливістю, властивою німецькому виконавчому провадженню, є те, що воно ґрунтується на принципі децентралізації. Система примусового виконання рішень функціонує за допомогою наступних органів: суди, судові виконавці, служби земельного кадастру. Оскільки і суд і судовий виконавець, і служба земельного кадастру наділені компетенцією у виконавчому провадженні, то їхню сферу повноважень розмежовують, застосовуючи правила «функціональної підсудності» або «підсудності за справами». Функціональна підсудність за ч. 2 ст. 40 ЦПК ФРН є виключною і не може бути зміненою за згодою сторін[2].

Згідно ст. 2 Закону України «Про виконавче провадження», компетенцією з примусового виконання рішень безпосередньо наділені державні виконавці Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України, відділів державної виконавчої служби Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономії і її Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції, районних, міських (міст обласного значення), районних в містах відділів державної виконавчої служби відповідних управлінь юстиції.

У ФРН виконавче провадження пов'язане із ризиком понесення значних витрат (§ 788 ЦПК ФРН)[2]. Так, якщо виконання винесеного проти відповідача рішення не буде успішним або виявиться безнадійним, то позивач несе відповідальність перед державою щонайменше за відшкодування судових платежів. Сторони зазвичай відповідають за відшкодування судових витрат усім своїм майном.

Суд виконавчого провадження згідно § 796 ЦПК ФРН, може звернути до виконання мирової угоди. В той час, як згідно ст. 37 Закону України «Про виконавче провадження» та ст. 372 ЦПК України, суд наділений лише повноваженнями щодо розгляду питання щодо затвердження мирової угоди в процесі виконання.

У ФРН до органів, що здійснюють примусове виконання рішень судів належить судовий виконавець, що є державним службовцем системи органів юстиції і перебуває під службовим наглядом суду. Правовий статус судового виконавця регулюється ЦПК ФРН, а також Законом «Про судоустрій». Законодавством ФРН передбачено, що судовий виконавець має право за рахунок частини стягнених у процесі виконавчого провадження коштів, які залишаються у його розпорядженні, фінансувати діяльність свого офісу

(забезпечувати своє бюро технічними та іншими засобами, оплачувати роботу найманих працівників).

Ще одним органом, який здійснює примусове виконання рішень, є служба земельного кадастру (або відомство з реєстрації земельних правовідносин). До компетенції цього органу належить виконання рішення щодо нерухомого майна (§§ 864-871 ЦПК ФРН), яке починається зі встановлення примусової іпотеки і завершується залежно від обставин, примусовим продажем з аукціону ділянки, обтяженої боргами. Законодавством України такий орган не передбачений.

Отже, проаналізувавши та порівнявши норми чинного законодавства України та ФРН приходимо до висновку, що у Німеччині ефективність виконавчого провадження значно вища, ніж в Україні. Отож, для того, щоб підвищити ефективність виконавчого провадження в Україні, необхідно внести відповідні зміни до законодавства України, а саме:

- доповнити ст. 372 ЦПК України частиною 4, де зазначити, що суд може звернути до виконавця мирову угоду;

- доповнити ст. 373 ЦПК України частиною 2 наступним чином: «На захист боржника за його клопотанням, у випадку, якщо виконання рішення може заподіяти боржникові непоправної шкоди, може постановити ухвалу про запобігання виконавчому провадженню, якщо боржник надасть забезпечення або здійснить депонування»;

- доповнити ст. 373 ЦПК України частиною 3 в редакції: «За клопотанням боржника на його захист суд може повністю або частково скасувати, заборонити або призупинити застосування заходів примусового виконання».

Список використаних джерел:

1. Закон України від 21 квітня 1999 р. «Про виконавче провадження» // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 24. – Ст. 207.
2. Цивільний процесуальний кодекс Німеччини від 30.01.1877р. в редакції від 12.09.1950р. з подальшими змінами та доповненнями
3. Цивільний процесуальний кодекс України. Офіційний текст. – К.: Атіка, 2005. – 160 с.

ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НОТАРІАТУ В УКРАЇНІ

Полюх Оксана Олегівна, студент навчально-наукового інституту права і психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: викладач кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права і психології Національної академії внутрішніх справ *Юрковська Л.Т.*

Поряд із прокурорською, суддівською, слідчою нотаріальна діяльність є необхідним елементом, невід'ємною частиною в ланцюжку юридичних дій та процедур, що здійснюються системно у всіх напрямках правової практики. Слід зазначити, що в науковій літературі діяльність нотаріату висвітлюється обмежено. Немає конкретизуючих вказівок щодо нотаріусів і в системі міжнародно-правових актів. Але це зовсім не свідчить про другорядну роль нотаріату в системі юридичних установ та у сфері здійснення юридичної практики.

Іноді нотаріальну діяльність називають за її змістом засвідчувальною діяльністю, що справді розкриває її функціональне призначення та сутність як окремого виду юридичної роботи.

Основні завдання зі здійснення нотаріальної діяльності покладено на нотаріат, під яким розуміють систему органів та посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії, передбачені законодавством, з метою надання їм юридичної вірогідності. Посадових осіб нотаріату називають нотаріусами, а їх дії - нотаріальними.

Нотаріуси поділяють здійснюють свою діяльність на підставі єдиних нормативно-правових актів, що видаються Українською державою.

Не може бути нотаріусом особа, яка має судимість. Нотаріус не може перебувати в штаті інших державних, приватних і громадських підприємств та організацій, займатися підприємницькою і посередницькою діяльністю, а також виконувати іншу оплачувану роботу, за винятком викладацької і наукової.